

Eftirlitsniðurstöður

Skimanir vegna smitsjúkdóma í dýrum

Mars 2011

EFNISYFIRLIT

Inngangur	3
Nautgripir.....	3
Smitandi hvítblæði (Enzootic Bovine Leucosis, EBL)	3
Smitandi barkabólga /smitandi fósturlát (IBR/IPV)	3
Smitandi slímhúðarpest (Bovine Virus Diarrhoea, BVD)	3
Smitandi fósturlát (Bovine Brucellosis).....	4
Kúariða (Bovine Spongiform Encephalopathy, BSE)	4
Garnaveiki (Paratuberculosis).....	4
Sauðfé.....	5
Riða (Scrapie)	5
Garnaveiki (Paratuberculosis).....	5
Smitandi fósturlát (Ovine Brucellosis)	6
Svín 6	
Aujeszky's veiki (Aujeszky's Disease, AD)	6
Smitandi maga- og garnabólga (TGE) og PRCV (Porcine Respiratory Corona Virus).....	6
PRRS veiki (Porcine Respiratory and Reproductive Syndrome)	7
Svínainflúensa (Swine Influenza, SI)	7
Hross.....	8
Smitandi blóðleysi (Equine Infectious Anemia, EIA).....	8
Hestainflúensa (Equine Influenza, EI).....	8
Smitandi háls- og lungnakvef /fósturlát (Equine Rhinopneumonitis, EHV-1)	8
Alifuglar	9
Newcastleveiki (Newcastle Disease, ND)	9
Smitandi kverka- og barkabólga (Avian Infectious Laryngotracheitis, ILT)	9
Nef- og barkabólga (Avian Rhinotracheitis, ART).....	10
Mænubólga (Avian encephalomyelitis, AEV)	10
Fuglakregða (Mycoplasma synoviae, MS)	10
Fuglakregða (Mycoplasma gallisepticum).....	11
Smitandi berkjubólga (Infectious bronchitis, IB)	11
Fuglaflensa (Avian Influenza)	12
Fiskar	12
Veirublæði (VHS - viral haemorrhagic septicaemia).....	12
Iðradrep (IHN - infectious haematopoietic necrosis)	12
Brisdrep (IPN - infectious pancreatic necrosis)	13
Taugadrep (VNN - viral nervous necrosis).....	13
Blóðþorri (ISA – infectious salmon anaemia)	14
Brisveiki (PD – Pancreas disease).....	14
Nýrnaveiki (BKD - bacterial kidney disease)	14
Loðdýr	15
Plasmacytósa	15

TÖFLUYFIRLIT

Tafla I. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi hvítblæðis	3
Tafla II. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi barkabólgu/ smitandi fósturláts.....	3
Tafla III. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi slímhúðarpestar	4
Tafla IV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi fósturláts.....	4
Tafla V. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. kúariðu	4
Tafla VI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. garnaveiki	5
Tafla VII. Fjöldi sýna sem rannsakaður hefur verið m.t.t. riðu	5
Tafla VIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. garnaveiki	6
Tafla IX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi fósturláts.....	6
Tafla X. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. Aujeszky's veiki	6
Tafla XI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. TGE og PRCV	7
Tafla XII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. PRRS.....	7
Tafla XIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. svínainflúensu (H3N2)	7
Tafla XIV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. inflúensu A (H1N1).....	7
Tafla XV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi blóðleysis	8
Tafla XVI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. hestainflúensu	8
Tafla XVII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi háls og lungnakvefs	9
Tafla XVIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. Newcastleveiki	9
Tafla XIX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi kverka- og barkabólgu	9
Tafla XX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. nef- og barkabólgu	10
Tafla XXI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. mænubólgu	10
Tafla XXII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. fuglakregðu (M. synoviae).....	11
Tafla XXIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. fuglakregðu (M. gallisepticum)	11
Tafla XXIV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi berkjubólgu.....	11
Tafla XXV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. fuglaflensu í alifuglum.	12
Tafla XXVI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. fuglaflensu í villtum fuglum.	12
Tafla XXVII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. veirublæði, iðradreps og brisdreps	13
Tafla XXVIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. taugadreps	13
Tafla XXIX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. blóðþorra.....	14
Tafla XXX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. brisveiki.....	14
Tafla XXXI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. nýrnaveiki í eldisstöðvum	14
Tafla XXXII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. nýrnaveiki í villtum laxi (Salmo salar)	15
Tafla XXXIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. plasmacytósu í minkum	15

Inngangur

Samkvæmt lögum um dýrasjúkdóma og varnir gegn þeim nr. 25/1993, ber hverjum þeim sem hefur ástæðu til að ætla að dýr sé haldið smitsjúkdómi sem lögin ná yfir eða áður óþekktan sjúkdóm að tilkynna það hverjum þeim dýralækni sem til næst eða lögreglu. Þessi vöktun dýraeigenda og almennings ásamt vakandi augum dýralækna er gífurlega mikilvæg í því skyni að koma í veg fyrir að nýir smitsjúkdómar breiðist út. Sumir sjúkdómar eru þó þess eðlis að dýrin geta verið sýkt án þess að sjúkdómseinkenni komi fram, þá þarf að vakta með sýnatökum. Matvælastofnun metur hvaða sjúkdóma er mest þörf á að vakta hverju sinni. Við matið er tekið tillit til mögulegra smitleiða og sjúkdómastöðu í nágrannalöndum okkar og þeim löndum sem við eigum viðskipti við, jafnframt er farið eftir reglum Alþjóða dýraheilbrigðisstofnunarinnar (OIE) og viðskiptalanda okkar eftir því sem við á. Hér er að finna upplýsingar um niðurstöður reglubundinnar sýnatöku í búfé á undanförunum árum.

Nautgripir

Smitandi hvítblæði (Enzootic Bovine Leucosis, EBL)

Smitandi hvítblæði í nautgripum hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu I má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1993.

Tafla I. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi hvítblæðis

Ár	Fjöldi nautgripa	Fjöldi bóva	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1993	51	21	51	0
2001	35	-	35	0
2007	-	97	97	0
2008	-	75	75	0
2009	-	79	79	0
2010	-	87	87	0

Smitandi barkabólga /smitandi fósturlát (IBR/IPV)

Smitandi barkabólga og fósturlát í nautgripum hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu II má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1993.

Tafla II. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi barkabólgu/ smitandi fósturláts

Ár	Fjöldi nautgripa	Fjöldi bóva	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1993	51	21	51	0
2000	10	1	10	0
2001	39	-	39	0
2007	-	97	97	0
2008	-	76	76	0
2009	-	79	79	0
2010	-	87	87	0

Smitandi slímhúðarpest (Bovine Virus Diarrhoea, BVD)

Smitandi slímhúðarpest í nautgripum hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu III má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1992.

Tafla III. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi slímhúðarpestar

Ár	Fjöldi nautgripa	Fjöldi bóa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1992	-	120	120	0
1994	-	167	167	0
2000	10	1	10	0
2001	39	-	39	0
2007	-	97	97	0
2008	-	75	75	0
2009	-	79	79	0
2010	-	87	87	0

Smitandi fósturlát (Bovine Brucellosis)

Smitandi fósturlát í nautgripum (af völdum *Brucella abortus*) hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu IV má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1993.

Tafla IV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi fósturláts

Ár	Fjöldi nautgripa	Fjöldi bóa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1993	51	21	51	0
2008	80	16	80	0
2009	75	15	75	0
2010	90	18	90	0

Kúariða (Bovine Spongiform Encephalopathy, BSE)

Kúariða hefur aldrei greinst hér á landi. Þegar árið 1978 var lagt bann við nýtingu á sláturúrgangi til dýrafóðurs, nema með sérstöku leyfi frá yfirdýralækni. Árið 2004 var Ísland viðurkennt af OIE sem land með hverfandi líkur á kúariðu. Í töflu V má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 2000.

Tafla V. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. kúariðu

Ár	Fjöldi nautgripa	Fjöldi bóa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
2000	28	-	28	0
2001	422	-	422	0
2002	64	-	64	0
2003	73	-	73	0
2004	120	-	120	0
2005	191	-	191	0
2006	65	-	65	0
2007	91	-	91	0
2008	148	-	148	0
2009	99	-	99	0
2010	101	-	101	0

Garnaveiki (Paratuberculosis)

Garnaveiki fannst fyrst í nautgrip á Íslandi árið 1945. Nautgripir hafa aldrei verið bólusettil hér á landi. Í sláturhúsum eru garnir úr fullorðnum nautgripum og sauðfé skoðaðar m.t.t. breytinga (þykkunar) á dausgörn (ileum), og grunsamlegar garnir sendar til nánari greiningar á Keldum. Sýni eru tekin út gripum með einkenni sem geta bent til garnaveiki og þegar fyrirhugað er að flytja gripi frá búum á

garnaveikisvæðum yfir á garnaveikifrí svæði. Í töflu VI má sjá yfirlit yfir blóð- og garnasýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 2000.

Tafla VI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. garnaveiki

Ár	Fjöldi garnasýna	Fjöldi blóðsýna	Fjöldi jákvæðra búa
2000	1356	945	1
2001	1705	427	3
2002	450	349	2
2003	1940	455	0
2004	32	649	0
2005	450	684	1
2006	52	430	0
2007	?	231	0
2008	10	0	0
2009	2	23	0
2010	14	111	1

Sauðfé

Riða (Scrapie)

Riðuveiki er talin hafa borist til landsins með enskum hrút árið 1878. Sérstakt eftirlit er haft með svæðum þar sem riða hefur komið upp síðustu 10 árin. Á landinu eru ákveðin svæði þar sem veikin hefur aldrei komið upp, og skoðast sem "hrein". Heilasýni eru tekin úr fullorðnu sauðfé á haustin og send til rannsóknar á Keldum. Í töflu VII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 2000. Árið 2005 var tekin upp ný aðferð við rannsókn á riðusýnum (Bio-Rad).

Tafla VII. Fjöldi sýna sem rannsakaður hefur verið m.t.t. riðu

Ár	Fjöldi sauðfjár	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra búa
2000	7826	-	7822	4	3
2001	7647	-	7638	9	1
2002	5621	-	5609	12	2
2003	7208	-	7189	19	5
2004	9590	-	9569	21	8
2005	3551	-	3542	9	4
2006	3815	-	3794	21	2
2007	5057	-	5041	16	4
2008	3087	-	3029	58	2
2009	1717	123	1710	7	2
2010	3666	353	3661	5	1

Garnaveiki (Paratuberculosis)

Veikin barst til landsins við innflutning á karakúlfé frá Þýskalandi árið 1933. Árið 1966 hófst bólusetning á sauðfé gegn garnaveiki. Í sláturhúsum eru garnir úr fullorðnum nautgripum og sauðfé skoðaðar m.t.t. breytinga (þykkunar) á dausgörn (ileum), og grunsamlegar garnir sendar til nánari greiningar á Keldum. Í töflu VIII má sjá yfirlit yfir blóð- og garnasýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 2000. Skýring á fækkun garnasýna er að stórsæ skoðun fer nú í meira mæli en áður fram í sláturhúsunum.

Tafla VIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. garnaveiki

Ár	Fjöldi garnasýna	Fjöldi blóðsýna	Fjöldi jákvæðra búa
2000	15482	138	5
2001	21417	846	12
2002	8353	161	10
2003	11681	231	11
2004	2922	118	7
2005	20400	262	7
2006	10575	205	13
2007	14821	90	5
2008	8609	?	10
2009	387	5	0
2010	22	170 + 13 geitur	3

Smitandi fósturlát (Ovine Brucellosis)

Smitandi fósturlát í ám (af völdum *Brucella melitensis*) hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu IX má sjá yfirlit yfir blóðsýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 2010.

Tafla IX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi fósturláts

Ár	Fjöldi sauðfjár	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
2010	100	19	100	0

Svín

Aujeszzkys veiki (Aujeszky's Disease, AD)

Aujeszzkys veiki hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu X má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1994.

Tafla X. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. Aujeszzkys veiki

Ár	Fjöldi svína	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra búa
1994	-	20	-	0	0
1995	-	1	-	0	0
1997	-	1	-	0	0
1998	-	1	-	0	0
2007	240	8	240	0	0

Smitandi maga- og garnabólga (TGE) og PRCV (Porcine Respiratory Corona Virus)

Smitandi maga- og garnabólga hefur aldrei greinst hér á landi, né vaknað grunur um hana. Í töflu XI má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1994. Þegar prófað er fyrir TGE er nauðsynlegt að prófa samtímis fyrir PRCV vegna krossvirkni þessara veira, en það má gera í einu og sama prófinu.

Tafla XI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. TGE og PRCV

Ár	Fjöldi svína	Fjöldi bóa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra bóa
1994	-	20	-	0	0
1998	-	1	-	0	0
2007	240	8	240	0	0

PRRS veiki (Porcine Respiratory and Reproductive Syndrome)

PRRS veiki hefur aldrei greinst hér á landi, né vaknað grunur um hana. Veikin er tiltölulega nýskilgreind innan svínaræktarinnar en hennar varð fyrst vart í Bandaríkjunum á árunum 1987-1988. Í töflu XII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1994.

Tafla XII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. PRRS

Ár	Fjöldi svína	Fjöldi bóa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra bóa
1994	-	20	-	0	0
1995	-	1	-	0	0
1997	-	1	-	0	0
1998	-	1	-	0	0
1999	-	3	-	0	0
2007	240	8	240	0	0
2009	119	-	119	0	0
2010	210	-	210	0	0

Svínainflúensa (Swine Influenza, SI)

Svínainflúensa af völdum H3N2 afbrigðis inflúensuveiru hefur aldrei greinst hér á landi, né vaknað grunur um hana. Árið 1998 mældist gildi (titer) 16 í einu sýni við H3N2. Árið 1999 mældist gildi (16-32) m.t.t. H1N1 í nokkrum sýnum á þremur búum en engin sjúkdómseinkenni voru til staðar. Á árunum 1998 og 1999 var miðað við að gildi yfir 8 væru jákvæð en nú er miðað við að gildi 16. Sennilega hafa því verið um falska jákvæða svörun að ræða í ofangreindum tilfellum. Í töflum XIII og XIV má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1994.

Tafla XIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. svínainflúensu (H3N2)

Ár	Fjöldi svína	Fjöldi bóa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra bóa
1994	-	20	-	0	0
1997	-	1	-	0	0
1998	-	3	-	1*	0
1999	-	3	-	5*	0
2007	240	8	240	0	0
2009	119	-	119	0	0
2010	210	-	210	0	0

* Jákvæð mótefnasvörun. Engin klínísk einkenni.

Tafla XIV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. inflúensu A (H1N1)

Ár	Fjöldi svína	Fjöldi bóa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra bóa
1999	-	3	-	5*	0
2009	131	2	106	25	0
2010	210	-	171	39	3

* Jákvæð mótefnasvörun. Engin klínísk einkenni.

Hross

Smitandi blóðleysi (Equine Infectious Anemia, EIA)

Smitandi blóðleysi í hrossum hefur aldrei greinst hér á landi. Prófað hefur verið fyrir mótefnum gegn smitandi blóðleysi í útflutningshrossum undanfarna tvo áratugi. Í töflu XV má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1990.

Tafla XV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi blóðleysis

Ár	Fjöldi hrossa	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
<2003	13.082	-	13.082	0
2008	30	-	30	0
2009	60	-	60	0
2010	50	-	50	0

Hestainflúensa (Equine Influenza, EI)

Hestainflúensa hefur aldrei greinst hér á landi. Nokkrum sinnum á síðasta áratug hafa sýni verið send erlendis til greiningar á mótefnum gegn hestainflúensu. Í töflu XVI má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1990.

Tafla XVI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. hestainflúensu

Ár	Fjöldi hrossa	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1990	18	-	18	0
1995	4	-	4	0
1998	7	-	7	0
2000	15	-	15	0
2004	5	-	5	0
2008	30	-	30	0
2009	60	-	60	0
2010	50	-	50	0

Smitandi háls- og lungnakvef /fósturlát (Equine Rhinopneumonitis, EHV-1)

Smitandi háls og lungnakvef/fósturlát hefur aldrei greinst hér á landi. Nokkrum sinnum á síðasta áratug hafa sýni verið send erlendis til greiningar á mótefnum gegn smitandi háls- og lungnakvefi/fósturláti. Í töflu XVII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1990.

Tafla XVII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi háls og lungnakvefs

Ár	Fjöldi hrossa	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1990	18	-	13	5*
1994	4	-	1	3*
1998	29	-	29	0
2000	11	-	11	0
2004	5	-	5	0
2008	35	-	35	0
2009	60	-	60	0
2010	50	-	50	0

* Engin klínísk einkenni. Álitin krossbinding við EHV-4

Alifuglar

Newcastleveiki (Newcastle Disease, ND)

Newcastleveiki hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu XVIII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1993.

Tafla XVIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. Newcastleveiki

Ár	Fjöldi alifugla	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1993	100	-	100	0
1994	100	-	100	0
1995	100	-	100	0
1996	100	-	99	1*
1997	100	-	100	0
1998	100	-	100	0
2000	100	-	100	0
2002	100	-	91	9*
2007	200	5	199	1*
2008	120	6	120	0
2009	238	6	238	0
2010	180	6	180	0

* Engin klínísk einkenni. Endurtekin sýnataka neikvæð.

Smitandi kverka- og barkabólga (Avian Infectious Laryngotracheitis, ILT)

Smitandi kverka- og barkabólga hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu XIX má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1995.

Tafla XIX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi kverka- og barkabólgu

Ár	Fjöldi fugla	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1995	100	-	99	1*
1998	100	-	100	0
2000	100	-	99	1*
2002	100	-	88	12*
2007	200	5	193	7*
2008	120	6	120	0
2009	238	6	238	0

* Engin klínísk einkenni. Endurtekin sýnataka neikvæð.

Nef- og barkabólga (Avian Rhinotracheitis, ART)

Nef- og barkabólga í fuglum hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu XX má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1998.

Tafla XX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. nef- og barkabólgu

Ár	Fjöldi fugla	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1998	100	-	100	0
2000	100	-	100	0
2002	100	-	100	0
2007	200	5	200	0
2008	120	6	120	0
2009	20	1	20	0

Mænubólga (Avian encephalomyelitis, AEV)

Mænubólga hefur aldrei greinst hér á landi. Í töflu XXI má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1993.

Tafla XXI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. mænubólgu

Ár	Fjöldi fugla	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1993	100	-	100	0
1994	100	-	100	0
1995	100	-	100	0
1996	102	-	101	1*
1997	100	-	100	0
1998	100	-	100	0
2000	100	-	98	2*
2002	100	-	83	17*
2008	120	6	120	0
2009	238	6	236	2**

* Engin klínísk einkenni. Endurtekin sýnataka neikvæð. Álitið falskt jákvætt.

** Engin klínísk einkenni. Próf með lítið næmi. Álitið falskt jákvætt.

Fuglakregða (Mycoplasma synoviae, MS)

Fuglakregða af völdum Mycoplasma synoviae hefur greinst á Íslandi. Á árunum 1995 til 2003 var stór hluti foreldrafugla smitaður með þessari tegund fuglakregðu. Hafin var bólusetning gegn sjúkdómnum og er nú talið að honum hafi verið útrýmt. Í töflu XXII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1995.

Tafla XXII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. fuglakregðu (*M. synoviae*)

Ár	Fjöldi alifugla	Fjöldi bóva	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1995	110	-	51	59
1996	102	-	81	21
1997	100	-	42	58
1998	100	-	52	48
2000	100	-	100	0
2002/3	100	-	60	40?
2009	238	6	238	0
2010	180	6	180	0

Fuglakregða (*Mycoplasma gallisepticum*)

Fuglakregða af völdum *Mycoplasma gallisepticum* hefur aldrei greinst á Íslandi. Í töflu XXIII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1995.

Tafla XXIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. fuglakregðu (*M. gallisepticum*)

Ár	Fjöldi alifugla	Fjöldi bóva	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1995	110	-	110	0
1996	102	-	102	0
1997	100	-	42	0
1998	100	-	52	0
2000	100	-	100	0
2002/3	100	-	60	0
2007	207	14	207	0
2008	120	6	120	0
2009	238	6	238	0

Smitandi berkjubólga (*Infectious bronchitis, IB*)

Smitandi berkjubólga hefur fundist reglulega á árunum 1995 til 2003. Í töflu XXIV má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1995.

Tafla XXIV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. smitandi berkjubólgu

Ár	Fjöldi alifugla	Fjöldi bóva	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1995	110	-	16	84
1996	102	-	60	40
1997	100	-	73	27
1998	100	-	13	87
2000	100	-	30	70
2002	100	-	93	7+*
2010	180	6	180	0

* Engin klínísk einkenni. Endurtekin sýnataka neikvæð.

Fuglaflensa (Avian Influenza)

Á árunum 1994, 1995, 1998, 2000 og 2002 voru tekin 100 blóðsýni ár hvert og þau rannsökuð m.t.t. fuglaflensuveiru. Mótefni gegn H5 eða H7 greindust ekki í þessum sýnum. Á árinu 2006 reyndust 4 sýni á einu búi vera jákvæð við með tilliti til H5, en öll voru neikvæð hvað varðar H7. Við endurteknar sýnatökur á búinu um vorið og haustið komu jákvæðar niðursöður sem leiddu síðar til niðurskurðar þó veiruræktun úr viðbótarsýnunum hafi reynt neikvæð. Öll sýni sem tekin voru á árunum 2007 og 2008 reyndust neikvæð hvað varðar H5 og H7. Auk blóðsýna úr alifuglum hafa verið tekin stroksýni (kok og/eða saur) úr villtum fuglum frá árinu 2006. Eitt slíkt sýni reyndist jákvætt árið 2006, með tilliti til H5 (grágæs) en neikvætt hvað varðar H7. Í töflu XXV má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1994 úr alifuglum og í töflu XXVI má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 2006 úr villtum fuglum.

Tafla XXV. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. fuglaflensu í alifuglum.

Ár	Fjöldi alifugla	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1994	100	-	100	0
1995	100	-	100	0
1998	100	-	100	0
2000	100	-	100	0
2002	100	-	100	0
2006	352	-	348	4*
2007	200	5	200	0
2008	120	6	120	0
2009	238	6	238	0
2010	180	6	180	0

* H5 jákvætt. Lítil meinvirkni. Engin klínísk einkenni.

Tafla XXVI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. fuglaflensu í villtum fuglum.

Ár	Fjöldi villtra fugla	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
2006	1093	-	1092	1* ¹
2007	465	-	465	0
2008	375	-	373	2* ²
2009	411	-	410	1* ³

* 1 H5 jákvætt.

*2 H5 og H7 neikvætt.

*3 H5 neikvætt

Fiskar

Veirublæði (VHS - viral haemorrhagic septicaemia)

Veirublæði í fiskum hefur aldrei fundist hér á landi. Reglubundnar sýnatökur hafa verið stundaðar frá árinu 1985. Í töflu XXVII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1985.

Iðradrep (IHN - infectious haematopoietic necrosis)

Iðradrep í fiskum hefur aldrei greinst hér á landi. Reglubundnar sýnatökur hafa verið stundaðar síðan 1985. Í töflu XXVII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1985.

Brisdrep (IPN - infectious pancreatic necrosis)

Brisdrep í fiskum hefur aldrei fundist hér á landi. Reglubundnar sýnatökur hafa verið stundaðar síðan 1985. Í töflu XXVII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 1985.

Tafla XXVII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. veirublæði, iðradreps og brisdreps

Ár	Fjöldi fiska	Fjöldi eldisstöðva	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
1985	1.214	-	1.214	0
1986	5.591	-	5.591	0
1987	9.121	-	9.121	0
1988	10.503	-	10.503	0
1989	4.854	-	4.854	0
1990	6.831	-	6.831	0
1991	5.603	-	5.603	0
1992	2.763	-	2.763	0
1993	949	-	949	0
1994	610	16	610	0
1995	775	18	775	0
1996	601	17	601	0
1997	945	21	945	0
1998	806	19	806	0
1999	860	17	860	0
2000	696	15	696	0
2001	706	15	706	0
2002	533	12	533	0
2003	885	13	885	0
2004	1.109	16	1.109	0
2005	725	13	725	0
2006	524	13	524	0
2007	669	16	669	0
2008	812	15	812	0
2009	963	15	963	0
2010	2.148	14	2.148	0

Taugadrep (VNN - viral nervous necrosis)

Taugadrep í fiskum hefur aldrei greinst hér á landi. Reglubundnar sýnatökur hafa verið stundaðar síðan 2000. Í töflu XXVIII má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá árinu 2000.

Tafla XXVIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. taugadreps

Ár	Fjöldi fiska	Fjöldi eldisstöðva	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
2000	45	1	45	0
2001	140	1	140	0
2002	75	1	75	0
2003	90	1	90	0
2004	90	1	90	0
2005	30	1	30	0
2006	30	1	30	0
2007	30	1	30	0
2008	30	1	30	0
2009	30	1	30	0
2010	32	1	32	0

Blóðþorri (ISA – infectious salmon anaemia)

Blóðþorri hefur aldrei greinst hér á landi. Reglubundnar sýnatökur til greiningar með Real-time RT-PCR aðferð hófust vorið 2009. Í töflu XXIX má sjá yfirlit yfir sýni sem rannsökuð hafa verið frá því ári. Skimun gegn veirunni með hjálp sérhæfðra frumulína hefur átt sér stað í nokkur ár þar á undan.

Tafla XXIX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. blóðþorra

Ár	Fjöldi fiska	Fjöldi eldisstöðva	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
2009	2.764	2	2.764	0
2010	4.644	4	4.644	0

Brisveiki (PD – Pancreas disease)

Brisveiki hefur aldrei greinst hér á landi. Reglubundnar og sérhæfðar sýnatökur til greiningar á brisveiki með Real-time RT-PCR aðferð hófust vorið 2009, sjá töflu XXX.

Tafla XXX. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. brisveiki

Ár	Fjöldi fiska	Fjöldi eldisstöðva	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
2009	1.908	2	1.908	0
2010	4.504	2	4.504	0

Nýrnaveiki (BKD - bacterial kidney disease)

Nýrnaveiki kemur upp í stöku tilfelli og getur valdið miklu tjóni. Reglubundnar sýnatökur hafa verið stundaðar síðan 1985, sjá töflu XXXI og XXXII.

Tafla XXXI. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. nýrnaveiki í eldisstöðvum

Ár	Fjöldi fiska	Fjöldi eldisstöðva	Fjöldi jákvæðra eldisstöðva
1991	435	12	0
1992	558	13	1
1993	453	14	1
1994	522	12	4
1995	431	8	1
1996	594	8	0
1997	337	10	0
1998	362	8	1
1999	316	7	0
2000	361	6	0
2001	312	6	0
2002	357	7	1
2003	713	6	1
2004	1.306	8	3
2005	2.052	16	3
2006	3.048	19	4
2007	3.169	16	1
2008	3.134	11	0
2009	3.930	19	0
2010	2.839	12	0

Tafla XXXII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. nýrnaveiki í villtum laxi (*Salmo salar*)

Ár	Fjöldi fiska	Fjöldi áa	Fjöldi jákvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra áa
1991	569	49	8	5
1992	470	55	13	8
1993	403	50	3	3
1994	333	38	2	2
1995	349	38	4	2
1996	253	38	1	1
1997	407	45	0	0
1998	291	37	0	0
1999	240	40	0	0
2000	242	38	1	1
2001	602	38	1	1
2002	530	49	3	2
2003	827	50	4	2
2004	1.279	51	35	6
2005	1.160	48	7	1
2006	1.359	52	157	26
2007	1.757	54	174	32
2008	1.775	48	463	35
2009	1.370	44	340	33
2010	905	38	87	15

Loðdýr

Plasmacytósa

Tafla XXXIII. Fjöldi sýna rannsakaður m.t.t. plasmacytósu í minkum

Ár	Fjöldi minka	Fjöldi búa	Fjöldi neikvæðra sýna	Fjöldi jákvæðra sýna
2010	3.235	20	3.235	0